

Wywiad z Krystyną Wardą, nagrany w ramach projektu *Młodzi szukają mistrzów*, w dniu 5 września 2018 roku,
Zakład Kaletniczy
przy ul. Mielczarskiego 7 w Łodzi
prowadząca : Dorota Zaczekiewicz

Indeks rozmowy:

Na czym polega kaletnictwo? [00:13] w zawodzie od 50 lat

Skąd pomysł na zostanie kaletnikiem? [00:34] pomysł siostry: „piękne torebeczki”

Jak wyglądało przygotowanie do zawodu kaletnika? [01:00] szkoła zawodowa; praca w spółdzielni galanteryjnej im. Karola Świerczewskiego; staż; etapy pracy

Jaka osoba może zostać kaletnikiem? [02:00] cierpliwość; zmysł twórczy

Jak wygląda Pani dzień pracy? [03:25] 10.00-17.00; najczęstsze naprawy [04:03] wymiana suwaków, rączek, podszewek

Jak wyglądały egzaminy? [04:23] egzaminy mistrzowskie: od początku do końca zrobić torbę

Własna działalność gospodarcza [05:57] od 1990

Jeszcze raz droga zawodowa [06:48] Gdańska 19: plandekarz, krawiec i kaletnik; potem własna działalność już na Mielczarskiego

Czy Pani rodzina zamierza pójść w Pani ślady? [07:47] pomoc rodzinna

Co było największym wyzwaniem w edukacji lub w samej pracy w tym zawodzie? [08:12]

Co Pani najbardziej lubi w swojej pracy? [09:07] wszystko: Kocham pracę – lubię ludzi; naprawy odrzucone przez innych: maszyny stuletnie, które szyją wszystko [09:37]

Co na przestrzeni lat zmieniło się w Pani pracy? [10:14] największe wyzwanie – torby na laptopy [11:33]

Najstarsze torebeczki w Zakładzie [12:05] prezentacja torebki z Cepelii [12:17]

Domowe sposoby zapobiegania niszczeniu przedmiotów ze skór [12:47] oliwa, olej, wazelina, natłuszczenie, nie myć wodą, czyścić mlekiem i cytryną

Jakimi narzędziami się Pani posługuje? [13:42] maszyna do szycia, nożyczki, młotek do nitów

Jakie było najciekawsze doświadczenie w Pani pracy? [14:12] przychodzi do mnie trzecie pokolenie; ciekawe zlecenia [15:24]; trzymam torby klientów dłużej niż pół roku

Jak zmieniło się podejście klientów do Pani zawodu i czy jest on dochodowy? [16:02] „jest klient a za chwilę jest klient-przyjaciół” [18:22] czy rzemieślnicy są potrzebni

Jak się żyje rzemieślnikowi w Łodzi? [19:25] jestem rodowitą Łodzianką

Ilu było w Łodzi rzemieślników takich jak Pani kiedy Pani zaczynała pracę a ilu jest teraz? [20:11] na palcach policzyć; „lekarz toreb”

Jeszcze o zakładzie na Gdańskiej, w którym pracowało trzech rzemieślników [21:55] „złote czasy”
lata 80; spółdzielnia szyła płaszcze ze skór; maszyna szpagatowa do plandek

Dyplom [24:02] spółdzielnia zapewniała surowce; potem przejęliśmy surowiec i maszynę

Najtrudniejszy okres [26:24] wierni klienci; po zmianie lokalu szukali mnie starzy klienci dwa lata;
„cuda się wyczynia z tymi naprawami” [28:13] stuletnie maszyny

Czy kiedyś przyszedł do Pani młody człowiek z pytaniem o naukę zawodu? [30:06]